

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministerijai

2025-09-25 Nr. SR-6020

DĖL VALSTYBĖS TURTO PERDAVIMO PAGAL PATIKĖJIMO SUTARTĮ.

Viešoji įstaiga Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos (toliau – VŠĮ VUL Santaros klinikos), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 10 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 36 straipsnio 2 dalimi, 2001 m. sausio 5 d. nutarimu Nr. 16 „Dėl Valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės“, prašo turtą perduoti valdyti patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį.

Ilgalaikis turtas bus naudojamas VŠĮ VUL Santaros klinikų pacientams gydyti. VŠĮ VUL Santaros klinikose yra teikiamos pirmo – trečio lygio stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos pagal įstaigai 1999 m. gruodžio 30 d. išduotą licenciją Nr. 1242:

Įranga įsigyta įgyvendinant investicijų projektą „Viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų medicinos technikos ir technologijų atnaujinimas“.

Neuronavigacijos sistema „Curve Navigation“ Brainlab Sales GmbH, Vokietija, inventorinis Nr. IT-002422, įsigijimo vertė 671 537,90 Eur su PVM.

Šiuolaikinėje neurochirurgijoje pagrindinis siekis yra maksimaliai tiksliai pašalinti pataloginį darinių audinį, kartu išsaugant sveikus smegenų ar nugaros smegenų struktūrų plotus. Tai ypač aktualu gydant navikus, kraujagyslines patologijas ar atliekant sudėtingas rekonstrukcines operacijas. Tam, kad šie tikslai būtų pasiekti, būtinas aukštos technologijos įrankis – neuronavigacijos sistema.

Neuronavigacija veikia kaip „GPS“ chirurgui: ji leidžia realiuoju laiku orientuotis paciento smegenų anatomijoje, remiantis priešoperaciniais ar intraoperaciniais radiologiniais vaizdais (MRT, KT, angiografija). Operacijos metu chirurgas gali matyti, kurioje vietoje yra instrumentas, koku atstumu jis nuo naviko, kraujagyslių, motorinių ar kalbos zonų. Ši funkcija yra gyvybiškai svarbi, nes neurochirurgijoje net kelių milimetrų paklaida gali lemti negrįžtamas paciento funkcijas praradimą.

Neuronavigacijos sistema yra būtina smegenų navikų operacijoms. Ji padeda pasiekti net ir giliai esančius darinius, nustatyti tiksliausią pjūvio vietą, suplanuoti mažiausiai invazinę operacijos kelią. Tokiu būdu galima pasiekti maksimalų naviko pašalinimą išsaugant kuo daugiau sveiko audinio, o tai tiesiogiai lemia paciento išgyvenamumą ir gyvenimo kokybę.

Taip pat neuronavigacija yra itin svarbi operuojant epilepsijos židinius, kraujagyslines malformacijas, smegenų kamieno ar giliųjų struktūrų patologijas. Be navigacijos tokios operacijos yra labai rizikingos, nes chirurgui sunku tiksliai įvertinti, kur baigiasi pataloginis ir prasideda gyvybiškai svarbus audinys. Navigacija leidžia išvengti nereikalingos traumos ir sumažina komplikacijų tikimybę.

Dar vienas esminis privalumas yra operacijų saugumo didinimas. Neuronavigacija sumažina poreikį atlikti didelius pjūvius ar plačiai atverti kaukolę, nes chirurgas tiksliai žino, kur reikia dirbti. Tai reiškia mažesnę kraujotekimą, trumpesnę operacijos trukmę, mažesnę infekcijos riziką ir greitesnį paciento atsistatymą po operacijos.

Neuronavigacija taip pat yra būtina moksliniams tyrimams ir mokymui. Ji leidžia dokumentuoti atliktas procedūras, saugoti duomenis ir analizuoti chirurginius rezultatus, kas svarbu siekiant nuolatinio kokybės gerinimo ir atitikimo tarptautiniams neurochirurgijos standartams.

Apibendrinant, neuronavigacijos sistema neurochirurgijos skyriuje nėra prabanga, o būtinybė. Ji leidžia užtikrinti:

- aukščiausią operacijų tikslumą ir saugumą,
- mažesnę komplikacijų riziką,
- greitesnį pacientų sveikimą,
- atitiktį tarptautiniams gydymo standartams.

Neurochirurgijos skyrius, neturintis neuronavigacijos sistemos, negali pilnavertiškai atlikti sudėtingiausių operacijų, todėl pacientai būtų priversti ieškoti pagalbos kitose įstaigose ar net užsienyje.

Multifunkcinis mikroplokštelių skaitytuvas „Spark“ su praplėsta fl. Optika, „Tecan“, Austrija, inventorinis Nr. IT-002421, įsigijimo vertė 110 684,75 Eur su PVM.

Multifunkcinis mikroplokštelių skaitytuvas „Spark“ (Tecan) yra prietaisas, leidžiantis atlikti platų spektro biologinių bei biocheminių tyrimų diapazoną, įskaitant ląstelių gyvybingumo, proliferacijos,

citotoksiškumo vertinimus, imunologinius ir molekulinis tyrimus, fluorescencijos bei luminiscencijos matavimus. Toks universalumas leidžia vienoje platformoje apjungti tiek kasdienės klinikinės laboratorijos poreikius, tiek mokslinių tyrimų uždavinius.

Šio prietaiso perdavimas gydymo įstaigai yra būtinas dėl kelių priežasčių:

1. **Pacientų paslaugų kokybė ir saugumas.** „Spark“ skaitytuvo naudojimas užtikrintų tikslesnę ir greitesnę kai kurių tyrimų atlikimo eigą, kas tiesiogiai susiję su ankstyva diagnostika, gydymo parinkimu bei jo efektyvumo stebėseną, pvz.:

1. **Imunologiniai tyrimai**

- ELISA testai (pvz., antikūnų ir antigenų kiekybinis nustatymas, vakcinacijos efektyvumo vertinimas).
- Citokinų profiliavimas – uždegiminių procesų, autoimuninių ligų bei imuninės sistemos aktyvumo vertinimas.

2. **Onkologiniai tyrimai**

- Naviko žymenų (tumor markers) nustatymas – PSA, CA-125, CEA ir kt.
- Ląstelių proliferacijos ir citotoksiškumo tyrimai – vertinant chemoterapinių vaistų ar imunoterapijos efektyvumą.

3. **Infekcinių ligų diagnostika**

- Virusinių ir bakterinių antigenų bei antikūnų nustatymas (pvz., ŽIV, hepatitų, COVID-19 serologiniai tyrimai).
- Mikrobinės apkrovos (bakterijų ar grybelių augimo) kinetikos analizė – antimikrobinės terapijos stebėseną.

4. **Genetiniai ir molekuliniai tyrimai**

- Reporterinių genų tyrimai (fluorescencijos arba luminiscencijos pagrindu).
- Genų ekspresijos vertinimas netiesioginiais metodais (pvz., per reporterinius baltymus).

5. **Metaboliniai ir ląsteliniai tyrimai**

- Ląstelių gyvybingumo ir apoptozės nustatymas (pvz., MTT, resazurino ar kitais metodais).
- Metabolizmo vertinimas – gliukozės suvartojimo, laktato gamybos, ATP kiekio nustatymas.

6. **Farmakologiniai tyrimai**

- Vaistų efektyvumo ir toksiškumo testai su žmogaus ar gyvūnų ląstelių kultūromis.
- Dozės-atsako kreivių sudarymas, leidžiantis optimizuoti gydymo schemas.

2. **Mokslinių tyrimų ir inovacijų vystymas.** Klinikinėje bazėje vykdomi moksliniai tyrimai, doktorantūros studijos ir tarptautiniai projektai, kuriems būtina moderni tyrimų infrastruktūra. Prietaiso nebuvimas ribotų įstaigos galimybes dalyvauti tarptautiniuose projektuose ir mažintų konkurencingumą, pvz.:

1. **Imunoterapijos efektyvumo vertinimas onkologijoje**

- **Tyrimo tikslas:** nustatyti, kaip nauji imunoterapiniai vaistai (pvz., kontrolinių taškų inhibitoriai) veikia naviko ląstelių proliferaciją ir imuninės sistemos aktyvumą.
- **Prietaiso panaudojimas:** naudojant fluorescencijos ir luminiscencijos metodus vertinama ląstelių gyvybingumo dinamika, citotoksiškumas ir citokinų sekrecija.
- **Praktinė nauda:** gauti rezultatai padėtų personalizuoti gydymą ir tiksliau parinkti terapiją onkologiniams pacientams.

2. **COVID-19 ir kitų virusinių infekcijų imuninės atminties tyrimas**

- **Tyrimo tikslas:** įvertinti pacientų serumo mėginiuose esančių antikūnų trukmę bei kokybę po vakcinacijos ar persirgtos infekcijos.
- **Prietaiso panaudojimas:** „Spark“ skaitytuvas naudojamas ELISA ir neutralizuojančių antikūnų testuose, matuojant imuninio atsako stiprumą.
- **Praktinė nauda:** šie tyrimai padėtų prognozuoti vakcinų veiksmingumą ir poreikį pakartotinėms dozėms.

3. **Retų genetinių ligų molekuliniai mechanizmai**

- **Tyrimo tikslas:** tirti, kaip specifinės genų mutacijos veikia ląstelių metabolizmą ir signalinius kelius (pvz., mitochondrijų funkciją).
- **Prietaiso panaudojimas:** fluorescencijos pagrindu atliekami ląstelių metabolizmo (ATP, laktato, gliukozės suvartojimo) testai bei reporterinių genų ekspresijos analizė.
- **Praktinė nauda:** gautos žinios leistų kurti naujus tikslinius vaistus ir diagnostikos metodus retoms ligoms.

3. **Tarpdisciplininis panaudojimas.** „Spark“ skaitytuvas gali būti naudojamas įvairiose srityse – imunologijoje, onkologijoje, infektologijoje, genetikoje – todėl jis aptarnautų ne vieną skyrių, o plačią klinikinę ir mokslinę bendruomenę.
4. **Efektyvumas ir resursų taupymas.** Vietoje kelių atskirų, siauresnės paskirties prietaisų, „Spark“ suteikia galimybę atlikti įvairaus tipo tyrimus vienoje sistemoje, mažinant išlaidas bei palengvinant laboratorijos darbo organizavimą.

Jeigu gydymo įstaiga tokio prietaiso neturėtų, būtų susiduriama su rimtais iššūkiais:

- tyrimų rezultatai būtų gaunami lėčiau, neretai tektų naudotis kitų institucijų paslaugomis, kas pailgintų diagnostikos procesą ir atitolintų tinkamo gydymo pradžią;
- dalis modernių tyrimų apskritai nebūtų įmanomi, todėl ligoninė negalėtų užtikrinti pacientams aukščiausio lygio paslaugų;
- įstaigos dalyvavimas tarptautiniuose moksliniuose projektuose ir inovacijų diegime taptų ribotas, o tai mažintų Lietuvos sveikatos sistemos prestižą ir konkurencingumą Europoje;
- medikų rengimas ir jaunųjų mokslininkų ugdymas vyktų nepakankamai aukštu lygiu, nes studentai bei doktorantai neturėtų prieigos prie šiuolaikinių technologijų.

Prašomo perduoti turto naudojimo paskirtis atitinka VŠĮ VUL Santaros klinikų veiklos sritis ir tikslus, nustatytus jų steigimo dokumentuose.

Direktorė valdymui laikinai einanti generalinio direktoriaus pareigas

Jolita Jakutienė